

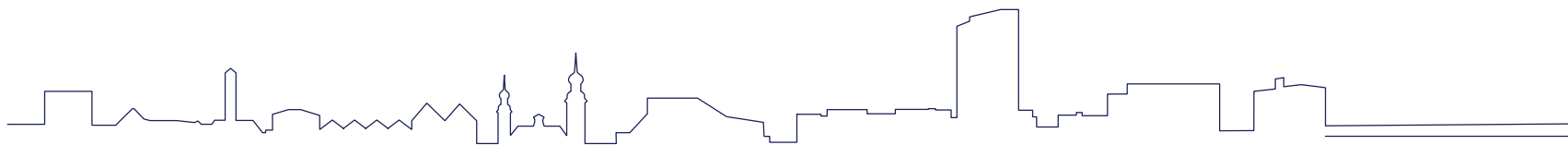
A photograph of a modern building with a facade covered in dense green ivy. The building has several large glass windows and a glass-enclosed rooftop terrace. The sky is blue with scattered white clouds. In the foreground, there are green trees and a street lamp.

Participatie & de Omgevingswet

Themasessie Raad; november 2022

Definitie participatie in de Omgevingswet

- 'het in een vroegtijdig stadium betrekken van belanghebbenden (burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen) bij het proces van besluitvorming over een project of activiteit in de fysieke leefomgeving'
- bedoeling: zo vroeg mogelijk, kwaliteit van de besluitvorming en het draagvlak vergroten, maatwerk
- participatie is **niet** per definitie **verplicht** en altijd **vormvrij**. Het ontbreken van een participatieproces is dus op zich **geen** reden om een vergunning te weigeren.

Participatie betekent niet...

...dat partijen het op alle punten eens zijn

...dat alle opties voor verbetering/aanpassing haalbaar zijn

...dat belanghebbenden het laatste woord hebben
(De gemeente besluit uiteindelijk over de vergunning)

Participatie bij wettelijke instrumenten

Wettelijk instrument uit de Omgevingswet	Regel	Bevoegd gezag
Omgevingsvisie	Motiveringsplicht	Raad
Programma's	Motiveringsplicht	B&W
Omgevingsplan	Kennisgeving & motiveringsplicht	Raad
Omgevingsvergunning	Aanvraagvereiste participatie	B&W (initiatiefnemer verantwoordelijk voor participatietraject)

Wanneer is participatie **wel** verplicht?

De gemeenteraad kan activiteiten aanwijzen waarvoor participatie verplicht is. Dit kan alleen bij een omgevingsvergunning voor een **buitenplanse omgevingsplanactiviteit**

Dat is een activiteit die:

- niet voldoet aan de regels van het omgevingsplan;
- én niet vergunningvrij voor het bouwen is;
- én waarbij het college van burgemeester en wethouders het bevoegd gezag is.

Deze lijst met activiteiten wordt vastgesteld door de raad.

Komt er een aanvraag binnen voor een dergelijke activiteit en heeft de aanvrager geen gegevens over participatie verstrekt? Dan kan het college de aanvraag buiten behandeling laten. De aanvrager moet wel in de gelegenheid worden gesteld dit gebrek te herstellen.

Welke opties zijn er?

De gemeenteraad beslist of participatie ook verplicht moet zijn bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten. Hier zijn drie opties om uit te kiezen:

1. Participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten is niet verplicht;
2. Participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten is zo vaak mogelijk verplicht;
3. Alleen in bepaalde categorieën van gevallen is participatie verplicht.

Voorstel is om de derde optie te kiezen en te evalueren na een jaar en dezelfde lijst te hanteren als de lijst voor het bindend adviesrecht.

Categorieën		Verplichte participatie (16.55 lid 7 OW)
1. Woningen/appartementen die niet passen binnen een ruimtelijk-planologisch kader dat de gemeenteraad heeft vastgesteld, zoals een structuurvisie, omgevingsvisie, stedenbouwkundige visie, stedenbouwkundige randvoorwaarden, masterplan, gebiedsvisie, projectplan, woningbouwprogramma, regionale woonvisie of een lokale woonvisie.	1.1	Het toevoegen van 1 of meer woningen en/of appartementen.
2. Grootschalige maatschappelijke voorzieningen die niet passen binnen een ruimtelijk-planologisch kader dat de gemeenteraad heeft vastgesteld zoals een structuurvisie, omgevingsvisie, stedenbouwkundige visie, stedenbouwkundige randvoorwaarden, masterplan, gebiedsvisie, projectplan, verkeers- of vervoersplan, woningbouwprogramma, regionale woonvisie, of een lokale woonvisie.	2.1	Het realiseren van maatschappelijke voorzieningen.
3. Grootschalige sportvoorzieningen die niet passen binnen in een ruimtelijk-planologisch kader dat de gemeenteraad heeft vastgesteld zoals een structuurvisie, omgevingsvisie, stedenbouwkundige visie, stedenbouwkundige randvoorwaarden, masterplan, gebiedsvisie, of een projectplan.	3.1	Het realiseren van sportvoorzieningen.
4. Intensieve recreatie die niet past binnen een ruimtelijk-planologisch kader dat de gemeenteraad heeft vastgesteld zoals een structuurvisie, omgevingsvisie, stedenbouwkundige visie, stedenbouwkundige randvoorwaarden, masterplan, gebiedsvisie, projectplan, verkeers- of een vervoersplan.	4.1	Het realiseren van realiseren van intensieve recreatie, inclusief de daarbij behorende voorzieningen (zoals ontsluiting, paden en groen). Het realiseren van extensieve recreatie.
5. Commerciële voorzieningen (waaronder nieuwbouw) zoals winkels en andere bedrijfsruimten die niet passen binnen het ruimtelijk-planologisch kader dat de gemeenteraad heeft vastgesteld zoals een structuurvisie, omgevingsvisie, stedenbouwkundige visie, stedenbouwkundige randvoorwaarden, masterplan, gebiedsvisie, of een projectplan.	5.1	Het realiseren van winkels en bedrijfsruimten.

Categorieën		Verplichte participatie (16.55 lid 7 OW)
6. Nieuwbouw van kantoren die niet passen binnen een ruimtelijk-planologisch kader dat de gemeenteraad heeft vastgesteld of goedgekeurd zoals een structuurvisie, omgevingsvisie, stedenbouwkundige visie of stedenbouwkundige randvoorwaarden, masterplan, gebiedsvisie, of een projectplan.	6.1	Het realiseren van kantoorvoorzieningen.
7. Projecten met betrekking tot energie opwekking die niet passen binnen een ruimtelijk-planologisch kader dat de gemeenteraad heeft vastgesteld zoals een structuurvisie, omgevingsvisie, stedenbouwkundige visie, stedenbouwkundige randvoorwaarden, masterplan, gebiedsvisie, of een projectplan.	7.1	Het realiseren van minimaal één windmolen, ongeacht de hoogte en/de grootte van de rotordiameter.
	7.2	Het realiseren van zonneparken/weiden met zonnepanelen, ongeacht de grootte.
	7.3	Het opwekken en/of opslag van andere vormen van energie.
8. Antenne-installaties die niet passen binnen een ruimtelijk-planologisch kader dat de gemeenteraad heeft vastgesteld of goedgekeurd zoals een structuurvisie, omgevingsvisie, stedenbouwkundige visie, stedenbouwkundige randvoorwaarden, masterplan, gebiedsvisie, of een projectplan.	8.1	Het oprichten of veranderen van een antenne-installatie, ongeacht de hoogte.
9. Infrastructurele projecten voor zover deze niet passen binnen een ruimtelijk-planologisch kader dat de gemeenteraad heeft vastgesteld zoals een structuurvisie, omgevingsvisie, stedenbouwkundige visie, stedenbouwkundige randvoorwaarden, masterplan, gebiedsvisie, of een projectplan.	9.1	Het aanleggen/bouwen van grootschalige infrastructurele werken, inclusief bijbehorende voorzieningen.

Rol van de gemeenteraad

- Kaderstellend – kaders voor participatie stellen
- Volksvertegenwoordigend – bewaken dat belanghebbenden worden meegenomen in participatieprocessen
- Controleur – controleren of participatieprocessen volgens de vastgestelde kaders zijn verlopen

Wat moet er nog gebeuren?

- Vaststellen Participatiebeleid Omgevingswet
- Vaststellen Lijst met categorieën verplichte participatie
- Handreiking omgevingsdialoog ten aanzien van stimuleren initiatiefnemer
- Beleidskader Burgerbetrokkenheid
- Inspraakverordening verbreden tot participatieverordening

Inhoud participatiebeleid

- Visie op participatie
- Rollen van de gemeente ten aanzien van participatie
- Algemene uitgangspunten bij participatietrajecten
- Stappenplan te komen tot participatieaanpak
- Evaluatie effect participatie en verbetering

Planning en verloop

December 2022:

- Vaststellen participatiebeleid Omgevingswet;
- Vaststellen Lijst met categorieën verplichte participatie.

Q1 2023:

- Handreiking Omgevingsdialoog
- Beleidskader Burgerbetrokkenheid

